

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Ignatii Loiolae, Qui religionem Clericorum Societatis Iesv instituit

**Ribadeneyra, Pedro de
Coloniæ Agrippinæ, 1602**

Ignatius in Vrbe pietatis opera instituenda curat. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45323

stitutū Societatis animū applicuerunt. Qui quidem molestijs perfuncti sunt multis, & rei nouitate, & falsi criminis suspicione cōmotis. Qua suspicione nostri, cognita veritate, publico. M. Velæ Academiae Rectoris testimonio liberati sunt. Resq; cū aliorum benignitate, tum verò Doctoris Vergaræ in primis, Canonici Conchenſis studio ac beneficentia eò progrefsa est, vt commodum numerosumque Collegium Compluti habeamus. Ex quo lōgum sanè esset enumerare, quot vel maximis ingenijs adoleſcentes, præſtantiq; ſciētiæ ac virtutis ſpe, vel viri ſapientiæ prudētiæq; laude clari, Societatem noſtram ſint ingreſſi. Vt mihi quidem Cōplutense Collegium, principium conſtituendæ propagandæque in Hiſpaniarum prouincijs Societatis, & quaſi ſeminarium præcipuum ſuiſe videatur.

IGNATIUS IN VRBE PIENTIſſimæ
tatis opera inſtituenda curat.

CAPVT IX.

Sed non modò domesticarū reſurgentiæ & vniuerſæ Societatis ſolicitudinem gererebat Ignatius, verum etiā curam &

& cogitationis suæ, quam poterat par-
 tem, in externorū utilitates deriuabat.
 Quamobrem multa, quæ consuetudi-
 ne inoleuerant vitia, abolenda, multa
 in vrbē instituēda curauit: quæ cū ho-
 minum essent salute coniuncta, illud
 in primis, vt Decretalis Innocentij III.
 hominum vitæ maximè necessaria &
 salutaris, instauraretur: qua nimirum
 cauetur, ne medici corpori curando
 manum prius admoueant, quàm a-
 grotantis anima confessione curata
 sit: mitigata tamen illius decreti seue-
 ritate, eaque moderatione adhibita,
 vt vno atque altero die medicus a-
 rris adesse possit; tertio verò nullo modo,
 nisi prius confessi sint. Quod quidem
 decretum sanctissimus Pius Quintus,
 sui Pontificatus initio, seuerioribus e-
 tiam legibus in perpetuum sanxit. Præ-
 terea cū in vrbē tanta Iudæorum
 esset turba, nullus tamen locus erat,
 quò se reciperent ij, si qui fortè, quod
 super coreorum adhuc positum est,
 Dei misericordia sublato velamine,
 ad Christi lucem sese conuerterent. *2 Cor. 3.*
 Nulli doctores certi, qui illos ad Eccle-
 siæ gremiū venientes erudirent: nulli
 reditus ad subleuādā corū inopiam
 constituti. Ergo ne tantus periret fru-
 ctus,

*Cap. Cum
 infirmitas
 de pæn.
 & remis.*

etus, eos ex nostris angustijs. domi
 stræ aliquot annos sustentare, erudire,
 & in certo genere vitæ collocare, non
 dubitavit Ignatius: multique ex Iudæis
 vel charitate nostrorum allekti, vel ex
 emplo suorū cōmoti, ad Christū con
 uersi sunt. In quorum numero, etiam
 fuerunt Iudæorū primarij, qui ad Chi
 stianorum fidem amplificandam, mo
 menti plurimum attulerunt. Vehe
 menter enim reuincebant Iudæos,
 ostēdentes per scripturas, esse Christū
 Iesum. Verūm ne hæc utilitas exigui
 temporis esset, in eam rem diligentia
 suam nauauit Ignatius, ut locus in ve
 be constitueretur, qui Catechumenis
 recipiendis esset, sustentandisque ac
 commodatus: quod magnis labo
 ribus tandem perfecit. Et quò mol
 lior illis ad Christum via esset, à Paulo
 111. Pont. Max. impetrauit, ne quid
 suarum rerū amitterent, neve detumē
 to Christi fides ijs esset, qui Christum
 Saluatorem agnoscerent: imò verò
 Iudæorum liberis, ad Christum cōtra
 parentum voluntatem venientibus,
 bona ipsorum omnia iōtegra omni
 nō essent. Et quæ ab illis vsati fuissent
 parta, quorum iusti domini ignora
 tur, atque iccirco per manus Ecclesiæ
 essent

essent in pios vsus cōuertenda, Iudæis
 ipsis ad sanctissimam Religionem cō
 uersis, in suscepti baptismatis gratiam
 tribuerentur. Ad quæ illud etiam
 deinceps à Iulio III. ac Paulo IIII.
 præclare additum est, vt singulæ Italiæ
 Iudæorum Synagogæ, certam pecu
 niæ summam, ad eos alendos, qui
 ex Iudaica perfidia euadunt, huic Ca
 techumenorum domui quotānis im
 pendant. Multaque alia ad illos vel in
 uitandos, vel in Christi fide retinen
 dos, sapientissimè constituta sunt. Ex
 quo magnus aditus apertus est ad illi
 us gentis salutem, multiq̃ue se ex re
 liquijs & scæce illa Israël ad Christum
 adiunxerunt. Ad hæc, magna Ro
 mæ muliercularum earum viscebatur
 multitudo, quæ ex prostituta pudicitia
 quæstum faciebant (maior enim per
 id tempus, morum in vrbe licentia,
 quæ sanctissimorum Pontificum vigi
 lantia, seueris postea legibus com
 pressa est) & vrbs ipsa meretricijs for
 dibus obsolecebat: erantque istiusmo
 di muliercularum nonnullæ, quæ di
 uino instinctu, cuperent aliquando se,
 ex impura illa flagitiorum voragine,
 in portum salutis recipere. Ad quas a
 lendas, Diuq̃ Magdalensæ (cōuersarum
 M 3 vul-

vulgo appellant) Cœnobium est institutum. Sed ea tamen lege venientes admittuntur, si perpetuæ se religioni consecrent, & illius limine eo animo ingrediantur, ut ex illo pedem nusquam efferre constituent: quo minus latè parenteius Cœnobij fructus. Nam permultæ ex ijs nuptæ sunt, quæ hoc perfugio excluduntur: quibus tamen locus aliquis dandus est, quo se recipiant, dum maritis reconciliantur, ut à vitæ honestate, quam petunt, absit periculum. Porrò aliæ emergere quidem ex facibus illis vellent: sed non continuo se diuturnæ pœnitentiæ dedere: neque si ut pessima fugiât paratæ sunt, sectari idcirco optima concupiscunt: quibus receptum ad tempus dari Cœnobij illius leges non sinunt. Ignatius igitur, ut omnium saluti consulere: & ne qua esset, quæ victus querendi difficultatem suæ turpitudini prætexeret, locum peropportunum institutum curavit, quod omnium esset commune perfugium. Cùm igitur hoc suum laudabile & præstantis operis consilium principibus multis, ac feminis communicasset, quorum autoritate, ac benignitate conficeretur: opem suam illi quidem sunt
 facult.

facultatesque pollitici, si quis inueniretur, qui eius rei perficiendæ princeps & autor esse veller. Volebat enim quisque gloriosi operis comitem se potius aliorum præbere, quàm ducem. Sed cum hac reculatione, diem ex die duci videret Ignatius, & pium opus impediri, vt omnem diabolo eximendi tempus occasionem præcideret, hanc rationē excogitauit. Ex arca quadam nostrā, quæ Romæ ante templū nostrum est, Petrus Codarius domus nostræ Procurator, eo ipso tempore effodiendos curauerat ingentes lapides ex antiquæ Urbis ruinis. Tum Ignatius Codatio ait: Vendito lapides, Petre, summamque ex eis centum aureorum mihi cōfiscito. Fecit ille, in magna nostrorum inopia, quod fuerat iussus. Hanc pecuniam Ignatius primus omnium, in opus eximium contulit. Si nemo est (inquit) qui anteire velit, me ducem sequatur. Subsecuti sūt reliqui: & ita in æde diuæ Marthæ opus eximium inchoatum est, & perfectum: Sodalitasque instituta, cui à Gratia beatæ Mariæ nomen est inditum. In hoc autem diuæ Marthæ Cœnobiū, mulierculas à turpi quæstu abductas, ipse et sæpe numero, ne perirent, vel

vel in matronæ alicuius honestæ domum, instituēdas ad virtutis studium, id ætatis vir, & Generalis Præpositus deducebat. Quo in genere, Leonoræ Oforiæ (ea Ioannis Vege Cæsarei apud Pontificem legati, erat vxor) pietas atque benignitas in primis entuit. Cum autem Ignatio obijceretur, in curandis huiusmodi mulierculis male operam poni, quippe quæ in vitijs iam occaluisent, facileque reuerteretur ad vomitum: Minimè sanè, inquit Ignatius: sed si omnibus meæ vitæ curis, atque laboribus id possim efficere, vt vel vnâ noctem, peccato vacuam præterire istarum aliqua velit: omnes ego quidem nervos contendam, vt vel illo tã exiguo tēpore Deus ac Dominus noster non offendatur: etiam si sciam illam statim ad ingenium redituram. Orphanorum etiam solitudini vt consuleretur, multum laborauit: itaque eius etiam opera, duæ habitationes in vrbe sunt constitutæ: in quibus pueri & puellæ parentum orbati, præsidio ac vitæ commodis destituti, à periculis eripiuntur ætatis, & ab inopiæ molestijs, & separatim moribus, doctrina, artibus instituuntur. Illud etiam excogitauit, in lubrico ver-

san-

fanti virginum pudicitiae qua ratione succurreret : ne videlicet puellatis castitas, aut matrum turpitudine incuriave defloresceret, aut paupertate. Quamobrem praclarum, omnique laude dignum Cœnobium constructum est, Sanctæ Catharinæ, vt vulgo vocant, de funarijs: in quod, tanquam in asylum arcemque transferuntur adolescentulæ, quæ in periculo pudicitiae versantur. Et hæc quidem Ignatius Romæ, & alia id genus nonnulla, ad proximorum salutem effecit. In ijs autem operibus constituendis, hanc seruabat rationem : Consilium suum, cū certis hominibus, grauib, prudentibus, & ad omnem charitatem propensis, communicabat : è quibus Iacobus Crescentius, nobilis Romanus, intimus Ignatij amicus, & ad omnem pietatem semper propensus : Franciscus item Vanutius, Pontificis summi Elcemosynarius : Laurentius Castellus, alijq; nonnulli præstabant: quibus consiliarijs Ignatius, adiutoribusque usus est. Rebus inter ipsos agitatis, compositisque, opus ipsum primarijs viris, locupletibus, benignis proponebatur, quorum opibus, atque autoritate niteretur in primisque aliquis S. R. E. Cardinalis

dinalis deligebatur, qui ad patrocini-
um eius operis suscipiendū, videretur
aptissimus. Cōstituta deinde Sodalita-
te, sancitis legibus, totius gubernatio-
nis ordinē, rationeq; præscripta: cum
iam suam operam minus esse necessa-
riam intelligeret, vigiliam suam alijs
tradebat Ignatius, seque sensim ad alia
æquē vtilia inchoanda conuertebat.
Neque enim otiosa esse illius chari-
tas poterat, sed semper nouū aliquid
meditabatur, hominibus salutare.

VARIIS LOCIS COLLEGIA
instituantur.

CAPVT. X.

DVm hæc Romæ Ignatius ageret,
totus in Dei gloriam intētus, De-
us eius gerebat curam, & res Societa-
tis propagabat, mouebatq; hominum
animos, nostrorum Patrum integrita-
te, ac charitatis studio excitatos, vte-
os aut expeterent beneuolē, aut accer-
sitos studiosē retinerent, & apud se
certis in sedibus collocarent. Et quam-
uis omnibus, qui petebant, satisfaceri,
in tanta nostrorum paucitate non
poterat: conabatur tamen Ignatius
Dei gratiā non negligere, sed eos ipsos
quos